Сряда, 15 януари 2020 г.

P9_TA(2020)0006

Прилагане и мониторинг на разпоредбите относно правата на гражданите в Споразумението за оттегляне

Резолюция на Европейския парламент от 15 януари 2020 г. относно прилагането и мониторинга на разпоредбите относно правата на гражданите в Споразумението за оттегляне (2020/2505(RSP))

(2021/C 270/02)

Европейският парламент,

— като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС) и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

— като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз от 7 декември 2000 г. („Хартата“), която беше провъзгласена на 12 декември 2007 г. в Страсбург и влезе в сила с Договора от Лисабон през декември 2009 г.,

— като взе предвид своите резолюции от 5 април 2017 г. относно преговорите с Обединеното кралство вследствие на неговата нотификация, че възнамерява да се оттегли от Европейския съюз ([1]), от 3 октомври 2017 г. относно актуалното състояние на преговорите с Обединеното кралство ([2]), от 13 декември 2017 г. относно актуалното състояние на преговорите с Обединеното кралство ([3]), от 14 март 2018 г. относно рамката на бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство ([4]), както и от 18 септември 2019 г. относно актуалното състояние на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз ([5]),

— като взе предвид насоките на Европейския съвет (член 50) от 29 април 2017 г. след нотификацията от Обединеното кралство съгласно член 50 от ДЕС и приложението към Решението на Съвета от 22 май 2017 г., с което се определят указанията за водене на преговорите за договаряне на споразумение с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, с което се определят редът и условията за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз,

— като взе предвид насоките на Европейския съвет (член 50) от 15 декември 2017 г. и приложението към Решението на Съвета от 29 януари 2018 г. за допълване на Решението на Съвета от 22 май 2017 г. за разрешаване на започването на преговори с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия относно споразумение, с което да се определят редът и условията за оттеглянето му от Европейския съюз,

— като взе предвид съвместния доклад от 8 декември 2017 г. от преговарящите от името на Европейския съюз и на правителството на Обединеното кралство относно напредъка по време на етап 1 от преговорите по член 50 от ДЕС относно организираното оттегляне на Обединеното кралство от Европейския съюз,

— като взе предвид Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, подкрепено от Европейския съвет на 25 ноември 2018 г., както и изявленията, включени в протокола от заседанието на Европейския съвет от същата дата,

— като взе предвид Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, подкрепено от Европейския съвет на 17 октомври 2019 г. (оттук нататък наричано „Споразумението за оттегляне“) ([6]),

— като взе предвид законопроекта за Споразумението за оттегляне, внесен в Парламента на Обединеното кралство на 19 декември 2019 г.,

— като взе предвид политическата декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство ([7]),

— като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

([1]) ОВ C 298, 23.8.2018 г., стр. 24.
([2]) ОВ C 346, 27.9.2018 г., стр. 2.
([3]) ОВ C 369, 11.10.2018 г., стр. 32.
([4]) ОВ C 162, 10.5.2019 г., стр. 40.
([5]) Приети текстове, P9_TA(2019)0016.
([6]) ОВ C 384 I, 12.11.2019 г., стр. 1.
([7]) ОВ C 384 I, 12.11.2019 г., стр. 178.

Сряда, 15 януари 2020 г.

А. като има предвид, че Европейският парламент представлява всички граждани на Европейския съюз (ЕС) и ще действа както преди, така и след оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, в защита на техните интереси;

Б. като има предвид, че понастоящем около 3,2 милиона граждани от оставащите 27 държави членки (ЕС-27) пребивават в Обединеното кралство, а 1,2 милиона граждани на Обединеното кралство (оттук нататък наричани „граждани на Обединеното кралство“) пребивават в ЕС-27; като има предвид, че тези граждани, които са се установили в друга държава членка, са направили този избор въз основа на правата, с които се ползват съгласно правото на ЕС, и при условието, че ще продължат да се ползват от тези права през целия си живот;

В. като има предвид, че освен това има 1,8 милиона граждани, родени в Северна Ирландия, които по силата на Споразумението от Разпети петък имат право на ирландско гражданство и следователно — и на гражданство на ЕС и на произтичащите от него права на мястото, където пребивават;

Г. като има предвид, че съгласно част втора от Споразумението за оттегляне ЕС и Обединеното кралство се споразумяха за всеобхватен и реципрочен подход за защита на правата на гражданите от ЕС-27, живеещи в Обединеното кралство, и на гражданите на Обединеното кралство, живеещи в ЕС-27;

Д. като има предвид, че Обединеното кралство е очаквало прилагането на разпоредбите на Споразумението за оттегляне относно издаването на документи за пребиваване чрез схемата на ЕС за уреждане на спорове;

Е. като има предвид, че редица държави членки от ЕС-27 все още не са приели законодателство относно начина, по който предлагат да прилагат член 18 от Споразумението за оттегляне относно издаването на документи за пребиваване;

Ж. като има предвид, че в края на преходния период, предвиден в Споразумението за оттегляне, гражданите на Обединеното кралство вече няма да се ползват от правата, от които са се ползвали съгласно член 20 от ДФЕС, по-специално правото на свободно движение, освен ако ЕС и Обединеното кралство не се споразумеят за друго във всяко споразумение относно бъдещите отношения между тях;

З. като има предвид, че съгласно член 132 от Споразумението за оттегляне преходният период може да бъде удължен само с единно решение на Съвместния комитет преди 1 юли 2020 г.;

Част втора от Споразумението за оттегляне

1. счита, че част втора от Споразумението за оттегляне е справедлива и балансирана;

2. отбелязва, че част втора от Споразумението за оттегляне предвижда следното:

— че всички граждани на ЕС-27, които пребивават законно в Обединеното кралство, и гражданите на Обединеното кралство, които пребивават законно в държава — членка на ЕС-27, и съответните членове на техните семейства по време на оттеглянето, ще се ползват от пълния набор от права, определени в Споразумението за оттегляне, както е установено в правото на ЕС и тълкувано от Съда на Европейския съюз,

— че основните членове на семействата на гражданите и лицата, с които те са в трайна връзка и които понастоящем пребивават извън приемащата държава, ще бъдат защитени със Споразумението за оттегляне и че това ще важи и за техните деца, родени в бъдеще и извън приемащата държава,

— че всички социалноосигурителни права съгласно правото на ЕС ще бъдат запазени, като това включва и износа на всички обезщетения, които могат да бъдат изнасяни,

— че запазването на правата на гражданите ще бъде гарантирано през целия живот на гражданите,

— че административните процедури за прилагане на част втора от Споразумението за оттегляне ще бъдат прозрачни, безпроблемни и рационализирани, а формулярите ще бъдат кратки, опростени и удобни за използване,

— че разпоредбите за правата на гражданите, съдържащи се в Споразумението за оттегляне, ще бъдат включени в законодателството на Обединеното кралство и че тези права имат директен ефект;

Права на гражданите по време на преходния период

3. отбелязва, че по време на преходния период, който трябва да приключи на 31 декември 2020 г., Комисията ще следва, по силата на член 131 от Споразумението за оттегляне, да наблюдава прилагането на част втора от Споразумението за оттегляне, включително на схемите за подаване на заявления, създадени съгласно член 19 от него, както в Обединеното кралство, така и в държавите членки от ЕС-27;

4. отбелязва, че по време на преходния период гражданите от ЕС-27 ще продължават да се ползват от права на свободно движение, произтичащи от член 20 от ДФЕС и съответното законодателство на ЕС, по отношение на Обединеното кралство, както и гражданите на Обединеното кралство, що се отнася до ЕС-27;

5. припомня, че по време на преходния период Комисията ще носи отговорност за гарантиране на спазването на правата на свободно движение както в Обединеното кралство, така и в ЕС-27, и изисква от Комисията да предостави достатъчно ресурси за разследване и отстраняване на всички случаи на незачитане на тези права, по-специално случаите на дискриминация срещу граждани на ЕС-27 или граждани на Обединеното кралство;

6. подчертава, че преходният период е по-кратък от очаквания; поради това призовава ЕС и Обединеното кралство да приведат в действие тези аспекти на част втора от Споразумението за оттегляне, които се отнасят до гражданите и техните права, като въпрос от първостепенно значение;

Прилагане на част втора от Споразумението за оттегляне

7. подчертава, че в решението си за одобрение на Споразумението за оттегляне ЕП ще вземе предвид придобития опит и дадените уверения във връзка с изпълнението на основните разпоредби на Споразумението за оттегляне, особено що се отнася до схемата на Обединеното кралство за уседналост за ЕС;

8. отбелязва високия дял на кандидатите за схемата за уседналост за ЕС, които са получили само статут на предварително установено лице; припомня, че това може да бъде избегнато, ако Обединеното кралство избере административна процедура, която има декларативен характер, както това се разрешава в член 18, параграф 4 от Споразумението за оттегляне; поради това настоятелно призовава Обединеното кралство да преразгледа подхода си и освен това настоятелно призовава държавите членки от ЕС-27 да изберат също така декларативна процедура, както е предвидено в член 18, параграф 4;

9. изразява дълбоката си загриженост относно неотдавнашните и противоречиви съобщения във връзка с гражданите на ЕС-27 в Обединеното кралство, които не спазват срока за прилагане на схемата за уседналост за ЕС, тоест 30 юни 2021 г.; отбелязва, че тези съобщения са създали неприятна атмосфера на несигурност и безпокойство за засегнатите граждани; настоятелно призовава правителството на Обединеното кралство да изясни как ще прилага член 18, параграф 1, втора алинея, буква г) от Споразумението за оттегляне, по-специално по отношение на това, което то счита за „разумно основание за неспазването на срока“;

10. посочва, че гражданите на ЕС-27 в Обединеното кралство ще чувстват по-голяма определеност и сигурност, ако им бъде издаден физически документ като доказателство за правото им да пребивават в Обединеното кралство след края на преходния период; отново заявява, че липсата на такова физическо доказателство ще увеличи допълнително риска от дискриминация срещу граждани от ЕС-27 от страна на потенциални работодатели или наемодатели, които могат да искат да избегнат допълнителната административна тежест, свързана с онлайн проверката, или които се страхуват неоснователно, че биха могли да се окажат в незаконна ситуация;

11. Продължава да изразява загриженост във връзка с ограничения брой услуги за сканиране на документи за самоличност в рамките на схемата за уседналост за ЕС, във връзка с ограничения географски обхват на помощта, предоставяна в Обединеното кралство, както и във връзка с равнището на помощта, която трябва да бъде предоставяна на по-възрастните и уязвимите граждани, включително на онези, които може да изпитват затруднения при използването на цифрови приложения;

12. изразява своята загриженост относно предложената структура на независимия орган на Обединеното кралство, предвиден в член 159 от Споразумението за оттегляне; очаква Обединеното кралство да гарантира, че органът ще бъде действително независим; в този контекст припомня, че органът следва да започне да функционира от първия ден след края на преходния период;

13. очаква яснота от страна на правителството на Обединеното кралство по въпроса за приложимостта на схемата на Обединеното кралство за уседналост за ЕС във връзка с граждани от ЕС-27 в Северна Ирландия, които не са търсили гражданство на Обединеното кралство съгласно условията на Споразумението от Разпети петък;

14. отново заявява своя ангажимент за внимателно наблюдение на начина, по който държавите членки от ЕС-27 изпълняват част втора от Споразумението за оттегляне, по-специално член 18, параграфи 1 и 4, относно правата на гражданите на Обединеното кралство, живеещи на тяхна територия;

15. насърчава ЕС-27 да приеме мерки, които осигуряват правна сигурност за гражданите на Обединеното кралство, пребиваващи в ЕС-27; припомня своята позиция, че ЕС-27 следва да прилага последователен и щедър подход при защитата на правата на гражданите на Обединеното кралство, пребиваващи в ЕС-27;

16. призовава Обединеното кралство и държавите членки от ЕС-27 да увеличат усилията си за повишаване на осведомеността сред гражданите относно последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС и да инициират или да ускорят целенасочени информационни кампании за информиране на всички граждани, обхванати от Споразумението за оттегляне, за техните права и за всички възможни промени в техния статут;

Права на гражданите в рамките на бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство

17. приветства ангажимента в политическата декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство, че те „следва да бъдат отношения, които ще работят в полза на гражданите на Съюза и на Обединеното кралство, в настоящето и в бъдещето“;

18. в този контекст изразява съжаление, че Обединеното кралство е обявило, че принципът на свободно движение на хора между Съюза и Обединеното кралство вече няма да се прилага; счита, че всяко споразумение относно бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство следва да включва амбициозни разпоредби относно движението на хора; отново заявява, че тези права следва да бъдат съизмерими със степента на бъдещо сътрудничество в други области; припомня, че правата на свободно движение са пряко свързани и с трите други свободи, които са неразделна част от вътрешния пазар, и имат особено значение за услугите и професионалните квалификации;

19. настоятелно призовава да бъдат гарантирани бъдещите права на свободно движение в целия ЕС за гражданите на Обединеното кралство, обхванати от Споразумението за оттегляне, както и правото през целия живот за гражданите, обхванати от Споразумението за оттегляне, да се завръщат в Обединеното кралство или в ЕС; призовава държавите членки от ЕС — 27, да гарантират, че се предоставят права на глас на местните избори в държавата на пребиваване за всички граждани, обхванати от Споразумението за оттегляне;

20. припомня, че много на брой граждани на Обединеното кралство, както тези, които пребивават в Обединеното кралство, така и тези, които пребивават в ЕС-27, са изразили силно противопоставяне срещу загубата на правата, с които понастоящем те разполагат съгласно член 20 от ДФЕС; предлага ЕС-27 да разгледа начини за смекчаване на това положение в рамките на първичното право на ЕС, като същевременно се зачитат в пълна степен принципите на реципрочност, равнопоставеност, симетрия и недискриминация;

21. припомня, че Съвместният комитет, посочен в член 164, ще отговаря за изпълнението и прилагането на Споразумението за оттегляне;

22. счита, че съвместният парламентарен контрол от страна на Европейския парламент и на Парламента на Обединеното кралство върху изпълнението и прилагането на Споразумението за оттегляне би бил от полза и че Парламентът би приветствал създаването на съвместни структури за тази цел;

o

o o

23. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Европейския съвет, Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки и на правителството на Обединеното кралство.